

KYRÖJOEN - PUKARANJOEN - HIUSJOEN - HIUSJOEN REITTI

- 1a**
- Jokireitin lämmenpuoleinen latva-osa on nimeltään Kyröjoki ja melontakelpoinen osuus tulva-aikaan on 7 km. Joki ei kunnolla sovellu inkareille tai suurikokoisille kajakkeille, vaan tämä on tyypillinen lyhyillä koskikajakeilla melottava pikkupuro. Tällä osuudella on vain yksi lyhyt pakollinen kantomatkä, mutta muuten nämä mukaiset pikkujokien virtaava -tosin huippu-uivilla näitä mukaiset pikkujokien virtaava -tosin huippu-uivilla näitä mukaiset pikkujokien virtaava -tosin huippu-uivilla
  - Ylin mahdollinen lähtöpaikka on Nukarinmäki Ala-Tervajärven eteläpuolella oleva maantiesilta; toinen mahdollisuus on pari kilometri alempana Kintukseen menevän tien sillalta. Kummassakaan lähtöpaikassa ei ole pienintä kummempia parkkitiloja, joten pysäköintipaikka on syytä hakea kauempaa.
  - 600 m ylempältä lähtöpaikalta tullaan Erkkilän talon kohdalle, jossa oleva mylly esteineen on ohitettava kantamalla vasenta rantaa pitkin, kantomatkä on vain 50 metriä.
  - Loppuosuus ennen Pukaranjoen yhtymistä on melonnallisesti helppoa ja näkymittään kaunistaa harvaansuuttua metsä- ja viljelymaisemaa. Silloin tällöin voi esteenä olla lumen taivuttama puu tai oksa joen yllä, mutta vaarapaikkoja ei ole. Tauko- ja leiripaikkamahdollisuuksia yllin kyllin.

REITIN KOKONAISPITUUS: 16 - 26 km (+ 7km)
YLEISKUVAUS: Koskiretkelijälle mielenkiintoinen pikkujoki, joka on melottavissa vain keväisin jäidenlähdön aikaan, suosittelavin kalusto on lyhyet koskikajakit. Loppuosa on toki melottavissa kuivempaankin aikaan ja myös suuremmilla kanootilla. Joki on erittäin mutkainen ja koskinen ja melominen vaatii jonkin verran kokemusta ja taitoa. Reittiä voi jatkaa lopun järvisuoksia pitkin Kuloveteen ja Kokemäenjoen reitille.

KARTAT: Peruskartat ovat retkeilyjälle hyödyksi ensimmäisiä kertoja melottaessa, mutta GT 4 ja tämä kartta riittävät.

1b

- Vaihteellinen aloitusosuus on itäisempää reittiä kulkeva Pukaranjoki, jossa melominen onnistuu Saksankulman kylästä lähtien kevättulvien aikaan. Tässäkin vain lyhyillä kajakkimalleilla voi nauttia melonnasta, sillä inkareilla ja pitkillä kajakeilla melonnasta tulee melko hikistä ja rähjätistä puuhaa.
- Joki alkaa hyvin vaatimattomana hiekkapohjaisena ojana ja leveyttä korkealakin vedellä on vain runsaan metrin verran. Lähtöpaikaksi soveltuu Kintuksesta Kuustentälvään kulkevan maantien sillan pieli, tässäkin autoille on parkkitilaa varsinkin rajusti piennaralueella.
- Koko 5 kilometrin matkallaan ennen Kyrönjokeen yhtymistä virtaus on hyvin vaatimaton ja mitään koskia tai esteitä ei ole. Ensimmäinen kilometri melotaan viljelymaisemassa, jonka jälkeen pari kilometri uljaassa kuusimetsässä. Loppuosuus on taas viljelystä, tosin näillä osuuksilla jokivarren rinteät pajukot hallitavat maisemien katselua ja tekevät tämän alkureitin suorastaan tylsäksi. Joki on edelleen niin kapea, että kahta kajakkia ei mahdu melomaan rinnakkain.

- Kyrönjoen ja Pukaranjoen yhdistyttyä joki leviää huomattavasti ja vähäisenkin virtaus loppuu lähes kokonaan joen mutkittessa parin kilometrin matkan kohti Pukaran kylää.
- Joen virtaus kasvaa hieman, kun kylän keskellä oleva silta tulee näkyviin. Silian tuntumassa on vanha irtokivistä rakennettu pohjapato, josta on kuitenkin helppo löytää kanoottimmentävä aukko ja pudotuskin on vaatimaton, vain vaaksan verran.
- Pian sillan jälkeen juuri ennen jyrkkää oikealle kääntyvää mutkaa voi nousta vasemmalta koulun rannalla taukoa pitämään. Tätä voi myös halutessaan käyttää lähtöpaikkana, sillä autoille on hyvät parkkitilat. Mouhijärven villisikatarta Pukaran kylässä on mielenkiintoinen tutustumispaikka, josta voi myös ostaa villisikasäilykettä.
- 300 metriä koululta tullaan suvannossa sijaitsevalle pohjapadolle, joka on ehdottomasti ohitettava maitse, mieluummin oikean rannan kautta. Pato näkyy hyvin tulosuunnasta ja virtaus ennen sitä on heikko, joten se ei aiheuta vaaraa, kunhan rantaudutaan ennen sitä. Kantomatkaa on vain viisi metriä.
- Vajaan kilometrin jälkeen saavutaan Hahmajärvelle, jonka lounaisnurkasta joki jatkuu Tomulanjoki-nimisenä.

2

NÄHTÄVYYDET JA PALVELUT

(lisätietoja mm "Sastamalan neljä vuodenaikaa" -esitteestä)

LUKUISIA MÖKKIMAJOITUSMAHDOLLISUUKSIA TORISEVANJÄRVEN VIRKISTYSKESKUS (kalastusta) SUODENNIEMEN KESKUSTA (mm. kirkko, kotiseutumuseo ja Koskelan talomuseo)

MOUHIJÄRVEN KESKUSTA

(mm. kirkko, korvenmäen museo, ostospaikkoja ym.)
VILLISIKATARHA PETAJANIEMI (Mouhijärven Pukarassa)
VILON MATKAILU- JA NOUTOTILA
HAIJAAN KYLÄ (mm. kahvila, tanssikrouvi, lohiongintaa, ostospaikkoja ym., suoramyynti Mouhitori, vanhan tavaran kauppa, posliinimalausnäyttely, kalastus- ja metsästystarvikkeita)

- Hahmajärveltä Tomulanjokeen Lamminjärven, siitä Hiusjokeen ja Lopuksi Karinjokeen Mätikkö-nimiseen järveen laskeva osuus on reitin mielenkiintoisin ja vaarallisin. Kokeneelle koskimojalle tätä pätkää löytyy kolme mukavan haasteellista kivistä koskeaa ja lisäksi yhdessä niistä on kaikille pakollinen ohiutuspaikka. Kaikki kosket on aina tarkastettava maitse ennen laskemista ja niiden melomista ei siis voi suositella muuta kuin kaikkein kokeneimmille porukoille. Myös muualla kuin koskissa tarvitaan kohtuullisesti melontatietoja, sillä virta muuttuu paikoin serpentiinimäisesti ja painuu välillä rantalepikoihin - ketterät koskikajakit ovat jälleen suositeltavimpia.
- Jos haluaa lähteä vain tälle osuudelle latva-osaan jokuamatta, kannattaa lähteä joko Pukaran koululta tai sitten Hahmajärven pohjoisimmassa lahdenperukassa sijaitsevalta uimarannalta (jossa tosin on heikosti parkkitilaa).
- Tomulanjoki on rauhallisesti virtaava jokiosuus ja pian saavutaan pienelle pajukko kasvavalle Lamminjärvelle, jossa uoma on välillä vaikea löytää; kaarra heti vasemmalle.
- Joki on vaihtanut nimeä Hiusjoeksi ja ensimmäiset 2,5 kilometriä on rauhallista ja helppoa jokea.

3

- Kun tullaan Heinäkoskelle Hyytiälän kylän tuntumassa, on jokaisen ehdottomasti noudettava maihin. Kosken tunnistaa sen niskalla olevasta saaresta. Heipoin (mutta sekini hankala) ohiusreitit kulkee oikealla rannalla tiheässä risukossa, kantomatkaa kertyy 250 metriä. Kaikkien on syytä tiedustella maitse koko virtaava osuus, sillä uoman ylle kaartuvat puukitit tuovat oman lisänsä melontaan. Kokeneimmat voivat laskea arvioinnin jälkeen saaren oikeanpuoleisen uoman, jossa varsinkin alku on vaikea isojen kivien ja sekavan uoman ansiosta - melonta on väkisinikin kiveltä kivelle poukkoilla.
- Saaren jälkeen koski jatkuu vauhdikkaana virtana, mutta siihen voi jo retkimeloiakin liittyä mukaan, tosin kanoottiin nousu ja vesille meno tapahtuu melkoisessa murrkossa ja näin ollen vähemmän meloijien on syytä jatkaa raahaamista vielä alaspäin.
- Kilometri Heinäkosken jälkeen tullaan Kukkarokosken betonipadolle, jota ennen kaikkien on jälleen noudettava oikeanpuoleiselle rannalle, ohiusreitit on vain 50 metriä. Kaikkein kokeneimmat ja hurjapäisimmät melojat voivat kestomuovikajakeilla laskea padon läpi ja oikeanpuoleista haaraa isojen kivien välitse 2-3 metriä putoavan mylläkköön (taas kiveltä kivelle).

- Jyränkosken patoaltevien on ehdottomasti noudettava maihin jo ennen vajaan, sillä vajalta alkaa pieni kaksihaarainen niva, joka putoaa vaja. Aloittelevien on ehdottomasti noudettava maihin jo ennen vajaan, sillä vajalta alkaa pieni kaksihaarainen niva, joka putoaa rannalle, sillä Jyränkoski on HENGENVAAPALLINEN! Patoaltevissa on heikot rantaumispaikat ja lyhyt matka, joten ei ole mikään häpeä nousta jo vajan kohdalla ennen pikkukoskeja ja patoaltevaa. Jyränkosken patoaltevasta vesi syöksyy patoluukusta putouksena luonnonkivistä, vanhoista betonirakenteista ja teräsrakenteista muodostuneeseen sekamaiskkaan, jonne ei ole asiaa missään olosuhteissa! Kantomatkaa oikeanpuoleista rantaa pitkin on 50-200 m. Koskeen voi kokeneemat lähteä mukaan heti putouksen ja raunioiden jälkeen, mutta vähemmän kokeneiden kannattaa kantaa vielä 150 metriä alaspäin, sillä virtaus on kova ja kanootti täytyy ohjailta ankerasti. Jyränkosken tuntumassa on mukavan rauhallinen paikka viettää evästaukoa ja ihailia veden voimaa.

4

- Jyränkosken jälkeen joki rauhoittuu ja kilometrin päästä saavutaan Mätikkö-nimiselle järvelle Modhijärven kirkonkylään. Järven pohjoisrannalla näkyy uimaranta, joka on erinomainen taukopaikka ja myös koskireitin lopetuspaikka, sillä keväällä melonta-aikaan uimareita ei ole ja kanootti voi häiritä lastata autoihin. Myös pukuhuone ja puucee ovat käytettävissä. Mouhijärvellä voit täydentää eväitäsi, jos jatkat melontaa eteenpäin.
- Mätikön ja Tupuranjärven välinen Saikkalanjoki on kuuden kilometrin mittainen rauhallisesti virtaava uoma, joka useimmiten on läpi kesän melottavissa kaikenlaisella kalustolla.
- Melonnan voi lopettaa vaikka Vammala-Hämeenkyrön tien sillalle tai sitten jatkaa Tupuranjärven uimarannalle asti. Mikään ei estä jatkamista vielä eteenpäin, sillä maisemat Tupuranjärveltä, Otamusjoella ja Piikkilänjärveltä ovat todella upeita. Tosiretkelijä jatkaa Kulovedelle ja Kokemäenjoelle ja...
- Häijän kylään on muodostunut todellinen kauppa- ja palveluskeskus, jonne ehdottomasti kannattaa poiketa ostoksille, syömään ja rauhallista taukoa pitämään.

KUNTIEN YHTEYSTIEDOT

HUIITTISTEN KAUPUNKI	02-560 4111
KIIKOISTEN KUNTA	02-553 1097
KOKEMÄEN KAUPUNKI	02-540 6111
kirjasto	02-540 6175
MOUHIJÄRVEN KUNTA	03-518 01
PUNKALAITUMEN KUNTA	02-760 801
SUODENNIEMEN KUNTA	03-517 155
VAMMALAN KAUPUNKI	03-519 8255
VAMPULAN KUNTA	02-765 1166
ÄETSÄN KUNTA	03-513 8111

